

REFERAT Sundheds-, idræts- og kulturudvalget 2018-2021 d. 20-05-2020

Mødedato Onsdag d. 20. maj 2020 kl. 15:30

Mødested C.3.10 Laksetorvet

Indholdsfortegnelse

Projekt fremskudt diabetes rådgiver.....	3
Sundhedshøjskolen og virksomhedssamarbejder.....	6
Museum Østjyllands økonomi.....	8
Sundhedsalliancens forslag til strategi for røgfri generation blandt unge.....	11
Spørgsmål fra Pia Moldt vedr. status på overvægtsforløb for børn.....	14
Budget 2021-24 på Sundheds-, idræts- og kulturudvalgets område.....	15
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2020 på sundheds- idræts- og kulturudvalgets område.....	17
Anlægsregnskab – Ombygning af Vorup skoles idrætshal.....	19
Konsekvenser for kultur- og fritidslivet som følge af Corona-krisen.....	20
Forslag til nye driftsaftaler for kunstgræsbaner.....	21
Udvikling af Udbyhøjhavn.....	23
Kulturvitaminer - status på forløb.....	25
Status vedr. tandsundhed i Randers Kommune.....	27
Borgerrådgiverens beretning 2019.....	30
Punkter til næste møde.....	32

Punkt 37: Projekt fremskudt diabetes rådgiver

29.09.00-P20-1-20

Resume

Sundhed og social har i fællesskab søgt og fået bevilget projektmidler fra sundhedsstyrelsen til en særlig forebyggende diabetes indsats for udsatte borgere, hvor en fremskudt sygeplejerske fra sundhed tilbyder screening af borgere i misbrugscentret og psykiatriens hus. Projektets foreløbige resultater er lovende. Der er blevet opsporet flere borgere med diabetes, som er blevet henvist til læge og andre sundhedstilbud. Projektets foreløbige erfaring er, at de sårbare borgere kan ha brug for særlig fokuseret sundhedsindsats.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget og socialudvalget

1. at udvalget drøfter og tager orientering om projektet fremskudt diabetes rådgiver til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

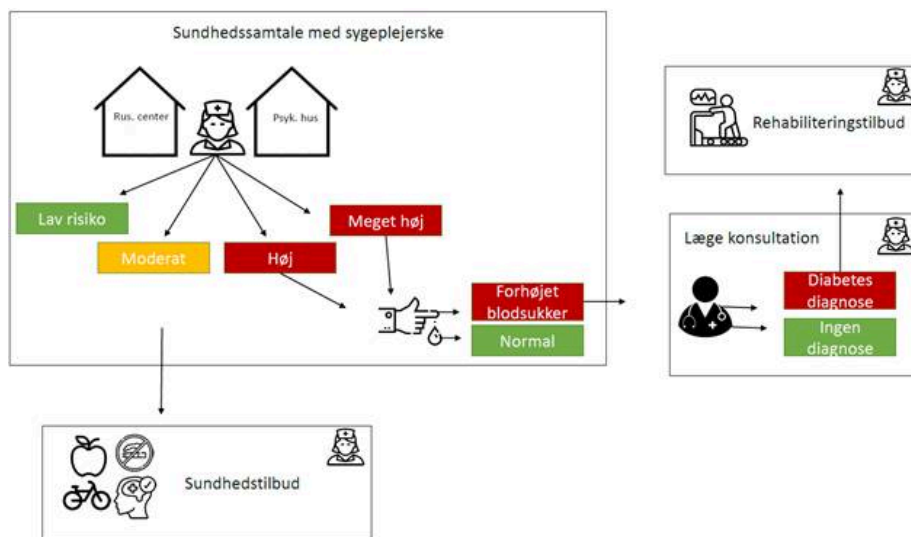
Sundhedspolitikken for Randers Kommune, beskriver, at alle borgere skal have mulighed for at leve et sundt liv i trivsel. Der er i politikken et særligt fokus på udsatte borgere, som ofte har et stort behov for hjælp og støtte til at gøre brug af og agere i sundhedssystemet. Blandt disse borgere er der en potentielt øget forekomst af type 2-diabetes grundet et øget antal risikofaktorer - eksempelvis brugen af nogle typer psykofarmaka som medfører vægtøgning og manglende fokus på ernæringstilstand. Der er derfor behov for en styrket indsats på området, målrettet grupper af borgere i særlig risiko for at have eller udvikle type 2-diabetes.

Sundhed og social sendte på den baggrund i 2018 en projektansøgning til Sundhedsstyrelsens satspulje med navnet: "Målrettet opsporing af mennesker med høj risiko for at have eller udvikle type 2-diabetes". Projektansøgningen blev godkendt i juli 2019 med en samlet bevilling på 1,2 mio.kr. gældende fra 1.juli 2019 til 1.oktober 2021.

Det overordnede formål er bestemt i satspuljen fra Sundhedsstyrelsen. De ønsker erfaringer med et nyt screeningsværktøj, i form af et spørgeskema til tidlig opsporing af mennesker i risiko for at have eller udvikle type 2-diabetes. Projektets overordnede formål er altså at få erfaringer med screeningsværktøjet, og viderebringe disse erfaringer til sundhedsstyrelsen. Projektets andet formål er, at hjælpe og støtte udsatte borgere i det etablerede sundhedssystem, gennem brobygning til de kommunale indsatser som borgerne i forvejen benytter sig af

Målgruppen er borgere tilknyttet Psykiatriens hus og Rusmiddelcenteret. Indsatsen omfatter en fremskudt sygeplejerske fra Sundhedscentret, som afholder generelle sundhedssamtaler hvori der screenes for diabetes vha. spørgeskema og måling af langtidsblodsukker. Indsatsen diagnosticerer ikke for diabetes, men opsporer borgere i høj risiko for derefter at hjælpe og støtte dem til at gøre brug af egen læge, rehabiliteringsforløb og generelle sundhedstilbud.

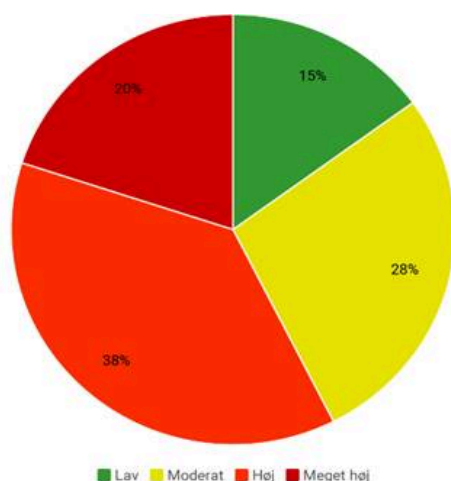
Nedenstående diagram illustrerer indsatsen.

Der er pr 1. april 2020 rekrutteret 40 borgere til sundhedssamtaler. Borgerne fordeler sig i lav, middel, høj og meget høj risiko for at have eller udvikle type 2 diabetes. Sammenlægges grupperne høj og meget høj risiko er 23 borgere fundet i høj risiko svarende til 58%. Efter lægekonsultation er der fundet 4 borgere med diabetes, som er hjulpet i behandling og opstart af korrekt medicinering. Betydningen for borgerne er at de undgår forværring af tilstand og undgår senere behandlingskrævende komplikationer som resultat af at leve med en ikke opdaget diabetes. Denne opsporing viser, at spørgeskemaet formår at opspore borgere som rent faktisk har diagnosen

Figur 2 viser fordeling af borgernes risiko for at have eller udvikle type 2 diabetes. 7 borgere er i lav risiko, 10 moderat, 15 høj og 8 meget høj.

Fremskudt diabetes rådgivning, Randers Kommune, 2019-21. Status april 2020.

Erfaringerne fra projektet er at målgruppen generelt har vist et stort behov for hjælp og støtte til at gøre brug af og agere i sundhedssystemet. Borgerne har mange forskellige sundhedsproblematikker som kræver hjælp fra sundhedssystemet, men samtidig mange barrierer og modstand ved at gøre brug af det. På trods af det, er det gennem en koordineret indsats på tværs af Social- og Sundhed, formået at få flere borgere til at møde op hos almen praksis, Rehabiliteringsenheden og på generelle sundhedstilbud.

Anbefalinger for målrettet opsporing af type 2-diabetes i kommunerne, Sundhedsstyrelsen, 2018.

Økonomi

Projektet er finansieret via projektmidler fra sundhedsstyrelsen.

Bilag

Status diabetesprojekt 01.04.2020

Fremskudt diabetes rådgivning

Punkt 38: Sundhedshøjskolen og virksomhedssamarbejder

29.09.00-G01-138-20

Resume

Sundhedshøjskolen er et veletableret og velfungerende sundhedsfremme tilbud i udvalgte lokalområder. I sagen foretages status og realisering af aftalen om sundhedshøjskolen omkring forøgelse af antallet af virksomhedssamarbejder og der lægges op til en drøftelse af hvorledes samarbejdet kan styrkes yderligere. Å Å Å

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget drøfter sundhedshøjskolens indsatser omkring styrket virksomhedssamarbejde

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedshøjskolen i Randers Kommune blev etableret i 2016 og har til formål at iværksætte forebyggende og sundhedsfremmende indsatser i lokalområderne i Randers Kommune med henblik på at fremme en sundere livsstil blandt borgerne. Fysisk aktivitet er omdrejningspunktet for indsatserne, der afvikles i et tæt partnerskab med lokale idrætsforeninger og virksomheder. Målgruppen for indsatsen er borgere over 18 år, der ønsker at være mere fysisk aktive. Sundhedshøjskolens opgave er at være med til at sætte sundhed og sundhedsaktiviteter for alle på dagsordenen i idrætsforeninger og virksomheder og være med til skabe selvvalgende aktiviteter i lokalområderne.

Valget af relevante samarbejdspartnere i lokalsamfundene er i løbende blevet justeret i takt med sundhedshøjskolens erfaringer med hvilke samarbejder, der har haft størst effekt i udvalgte lokalområder. De lokale idrætsforeninger spiller stadig en stor rolle, mens samarbejdet med bærnehaver og kbmænd er blevet erstattet af mere fokus på virksomhederne.

I sundhedsteamets aftaleperiode er sundhedshøjskolens virksomhedssamarbejde udpeget som særligt indsatsområde. Indsatsen fremgår her:

Sund bevægelse i Sundhedshøjskolen

Udover de eksisterende tilbud og samarbejder i Sundhedshøjskolen (med idrætsforeningerne i de 6 lokalområder, Asferg, Assentoft, Hamndal, Harrikslev, Stevnstrup og Øster Tørslev), skal der etableres samarbejder med flere private virksomheder for at fremme fysisk aktivitet, sundhed og trivsel på arbejdspladsen.

Målet er, at der etableres dialog med 3 private virksomheder årligt, samt at der iværksættes uddannelse af trivselsambassadører på virksomhederne, hvor medarbejderne får kompetencer til at være udførende ift. daglig træning.

Sundhedshøjskolen har i aftaleperioden arbejdet intensivt med at få flere virksomheder med i samarbejdet og har blandt andet brugt sundhedshøjskolens advisory board som sparringspartner i processen. Via direkte kontakt til udvalgte virksomheder og anbefalinger fra de eksisterende samarbejdsvirksomheder i deres erhvervsnetværk er det nu lykkedes at tilknytte yderligere 3 samarbejdsvirksomheder.

Næste fase bliver herefter igangsætning af uddannelsesforløb i de tre samarbejdsvirksomheder samt planlægning af hvorledes og hvor de næste virksomhedssamarbejder kan etableres.

Udvalget redegør for samarbejdet med virksomheder og det sundhedsmæssige udbytte af samarbejdet, ligesom der lægges op til en drøftelse af hvorledes samarbejdet med virksomhederne kan øges og bidrage til at styrke sundhedsaktiviteter i lokalområderne.

Økonomi

Indsatsen finansieres indenfor det afsatte budget til Sundhedshøjskolen.

Bilag

Sundhedshøjskolen og virksomhedssamarbejder. Status april 2020

PP Sundhedshøjskole

Punkt 39: Museum Østjyllands økonomi

19.03.00-S00-1-20

Resume

Museum Østjylland er økonomisk udfordret på grund af udfasning af og ændringer i støttede jobs. Fleksjobbere og seniorjobbere har gennem mange år har udgjort en betydelig del af museets medarbejderstab, men de støttede jobs forsvinder over de kommende år. Samtidig er der fra en af kommunerne i fællesskabet omkring Museum Østjylland et ønske om at ændre i fordelingsnøglen for kommunernes tilskud til museet.

Forvaltningen indstiller at mulige løsninger på Museum Østjyllands økonomiske udfordringer drøftes, og at ændringer i fordelingsnøglen godkendes.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget i forhold forhandlingerne om budget 2021 giver en tilkendegivelse af, om man mener, at udfordringen i museets økonomi over de kommende år skal løses gennem:

- En besparelse i størrelsesorden som skitseret i sagsmaterialet
- En merbevilling på et eller andet niveau

Såfremt udvalget indstiller, at løsningen er besparelser på museet, indstilles det, at udvalget tilkendegiver om besparelserne skal rettes mod:

- Udstillingssteder (eksempelvis lukning af et eller flere)
- Åbningstimer (mindre åbent for publikum)
- Fagligt niveau på museet (mindre faglig udvikling, færre egenproducerede udstillinger og mindre faglig formidling)

2. at fordelingen af Museum Østjyllands økonomiske tilskud ændres i 2021, således at Norddjurs Kommunes tilskud nedsættes, mens tilskuddet fra Syddjurs og Randers kommuner er status quo, og at der fra 2022 forhandles en ny aftale på plads med udgangspunkt i den oprindelige aftale, således at tilskuddet pr. indbygger "låses" på samme niveau for de to kommuner på Djursland, mens Randers' tilskud er uændret. Herefter reguleres hvert andet år efter de aktuelle befolkningstal i alle tre kommuner og som udgangspunkt med P/L-fremskrivninger hvert år.

Beslutning

- Forvaltningen udarbejder oplæg der indeholder forslag om øget samdrift af administrative opgaver, mindre åbningstid samt beskrivelse af konsekvenser af besparelser på de faglige områder.
- Udvalget principgodkendte ændret finansiering.

Sagsfremstilling

I december 2010 besluttede kommunalbestyrelserne i Randers, Nordurs og Syddjurs kommuner at de statsanerkendte kulturhistoriske museer Djurslands Museum, Museet for Syddjurs og Kulturhistoriske Museum Randers skulle fusioneres med virkning fra 1. januar 2011. Der blev udarbejdet en samdriftsaftale, som de tre kommuner tilsluttede sig.

Aftalen fastslog for så vidt angår museets økonomi, at de tre kommuner er museets hovedtilskudsydere og at "Fra disse tre kommuner modtager museet et tilskud, der efter tidligere kommunalbestyrelsesbeslutninger tilnærmelsesvis er det samme pr. indbygger i de tre kommuner."

Aftalen fastslog det årlige tilskud i årene 2010 - 2013 og at tilskuddet reguleres med fremskrivningsprocenterne i KL's pris og lønskøn.

Aftalen angiver, at eventuelle ændringer i museets driftstilskud fra én eller flere af kommunerne i fællesskabet skal høres i museets præsidium. Hvis der er tale om en reduktion af driftstilskuddet udmøntes denne efter forhandling mellem de tre kommuner. Efterfølgende er der sket sådanne reduktioner.

Derudover er det løbende truffet aftaler mellem de enkelte kommuner og Museum Østjylland om levering af særydelser. Således har Syddjurs Kommune for eksempel indgået aftale med museet om varetagelse af arkivfunktionen for kommunens arkivalier, ligesom Randers Kommune har placeret sin stadsarkivfunktion i Museum Østjylland.

Ønske om ændring af tilskudsmodel

Norddjurs har ønsket at genforhandle tilskudsfordelingen mellem de tre kommuner, idet Norddjurs' og Syddjurs' befolkningstal siden fusionen har udviklet sig i henholdsvis nedadgående og opadgående retning.

Derfor foreslår direktørmødet mellem de tre kommuner, at der arbejdes frem mod en model, hvor de to kommuner på Djursland betaler det samme pr. indbygger til museumsdriften.

Tilskuddene opretholdes uændret i 2020. Norddjurs Kommunes tilskud nedsættes med 135.000 kr. i 2021, mens Syddjurs' og Randers' tilskud holdes på nuværende niveau dette år.

Fra 2022 forhandles en ny aftale på plads med udgangspunkt i den oprindelige aftale, således at tilskuddet pr. indbygger "låses" på samme niveau for de to kommuner på Djursland, mens Randers' tilskud er uændret. Herefter reguleres hvert andet år efter de aktuelle befolkningstal i alle tre kommuner og som udgangspunkt med P/L-fremskrivninger hvert år.

En sådan model vil bevirke en reel besparelse på museets drift i 2021 på 135.000 kr., som skal tillægges de nedenfor skitserede behov for besparelser.

Udfordringer i Museum Østjyllands økonomi som følge af udfasning af støttede jobs

Museum Østjylland har i en årrække gjort opmærksom på, at museet står midt i meget store økonomiske udfordringer som følge af, at mange af museets medarbejdere i støttede jobs (fleksjobs og seniorjobs) går på pension i perioden 2019-2025, og at disse ikke kan erstattes med tilsvarende medarbejdere.

Afskeden med de mange støttede medarbejdere betyder, at museet i løbet af de kommende år står med en samlet merudgift på knap 2.2 mio. kr., hvis de støttede medarbejdere erstattes med ordinært ansatte. Den største del af de støttede jobs, som ophører inden for de kommende år er knyttet til museets receptioner. Det betyder, at museet reelt holdes åbent for publikum ved hjælp af medarbejdere i fleks- og seniorjobs. Hvis merudgiften til erstatning af disse medarbejdere skal findes inden for museets nuværende ramme, vil det betyde meget store ændringer i museets drift.

Mange i støttede jobs

Museerne - herunder Museum Østjylland - har gennem mange år og tilskyndet af kommunerne finansieret en ikke ubetydelig del af driften gennem tildeling og anvendelse af støttet arbejdskraft, som gennem årene har varieret fra militærnægtere over langtidsledige og jobtræningspersoner til fleksjobbere, skånejobbere og seniorjobbere. Medarbejdere i disse ordninger medfører enten ingen eller meget lille udgift for museet, og de har været og er fortsat en meget værdifuld medarbejderressource for museet.

Ved indgangen til 2019 beskæftigede museet i alt 22 i støttede jobs, det svarer til omkring 14 fuldtidsstillinger. Heraf forlader en stor del arbejdsmarkedet for at gå på pension frem til 2025. Det drejer sig om 14 medarbejdere svarende til godt 8 fuldtidsstillinger. De fleste af disse (7 fuldtidsstillinger) er beskæftiget med publikumsbetjening, og skal erstattes med andre medarbejdere, hvis museet fortsat skal holdes åbent.

Forandringer/nedlæggelser af støtteordningerne og ændringer i rekrutteringsgrundlaget betyder, at en erstatning af disse medarbejdere én til én inden for den samme økonomiske ramme er ikke mulig. Dette er tidligere afklaret i samarbejde med jobcentrene i Randers, Norddjurs og Syddjurs kommuner. (jf. rapport udarbejdet af jobcentrene). Reelt er den eneste mulighed for fortsat dækning af stillingerne omkostningsfrit for museet en massiv tilførsel af medarbejdere i seniorjobs. Denne ordning eksisterer fortsat, men museet har ikke inden for de senere år fået tilført medarbejdere ad denne kanal.

Udfordringerne er ulige fordelt på kommunerne

De ovenfor skitserede økonomiske udfordringer er ulige fordelt på de tre kommuner, der er fælles om driften af Museum Østjylland. Størst er udfordringen i Randers, mindst er den i Syddjurs. Forskellen skyldes primært, at museet i Randers beskæftiger 3 seniorjobbere på fuld tid, som er på vej på pension. I Norddjurs beskæftiges en enkelt seniorjobber, mens der ingen af denne type medarbejdere er i Syddjurs. Fordelingen mellem kommunerne opgjort på år frem til 2025 fremgår af nedenstående tabel.

Samlet fleks- og seniorjobudfordring i kr. fordelt på kommuner*	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Randers	180.375	523.088	1.244.100**	1.351.350	1.351.350	1.380.485	1.401.295
Norddjurs	50.398	120.955	129.613	141.735	249.960	603.769	653.715
Syddjurs	19.980	47.951	47.951	71.975	71.975	97.803	133.962
Sum	250.753	691.994	1.421.665	1.565.060	1.673.285	2.082.057	2.188.972

**Det er forudsat, at nuværende fleksjobs erstattes med andre medarbejdere i fleksjobs dog med refusion svarende til de nuværende ordninger på området.

**Heraf vedrører en udgift på kr. 17.550 en medarbejder i fleksjob på Randers Stadsarkiv.

Tabellen beskriver et worst case scenarie, som er udregnet på baggrund af den udgift, der ville være, hvis alle afgående, støttede medarbejdere erstattes med ordinært ansatte.

Såfremt de støttede medarbejdere erstattedes med ordinært ansatte ville det være naturligt at tilrettelægge arbejdet på en anden måde, end det er tilfældet i dag, hvor der ikke er noget økonomisk incitament til at rationalisere driften.

Hvis man beregner, hvad der som minimum er behov for, for at bemande museets receptioner, ser regnestykket således ud:

Behov for bemanning i Museum Østjyllands receptioner

	Antal timer til reception/år	Omregnet til fuldtidsstillinger (1600 timer/år)	Kr. pr. år (426.000/stilling)	Afsat på budget 2020	"Reelt" behov
Kulturhuset Randers	4500	2,82	1.201.320		
Håndværksmuseet Randers	800	0,5	213.000		
Randers i alt	5300	3,32	1.414.320	523.727	890.593
Museet Grenaa	2250	1,41	600.660	-	600.660
Siamesisk Samling Ebeltoft	1200	0,75	319.500		
Det Gamle Rådhus Ebeltoft	1200	0,75	319.500		
Farvergården Ebeltoft	1100	0,69	293.940		
Ebeltoft i alt	4100	2,19	932.940	709.913	223.027 *
Museum Østjylland i alt	11650	7,28	3.101.280	1.233.640	1.714.280

Økonomi

Økonomien er nærmere beskrevet ovenfor.

Punkt 40: Sundhedsalliancens forslag til strategi for røgfri generation blandt unge

29.09.00-A00-1-20

Resume

Sundhedsalliancen præsenterer en fælles plan for en røgfri generation i 2030 blandt unge i Randers Kommune. Planen indeholder initiativer, der skal fremme røgfrie miljøer, sikre, at færre unge starter med at ryge og at flere får rygestop-tilbud. Der er bl.a. tiltag i grundskolerne og på ungdomsuddannelserne. Særligt målrettede tilbud til sårbare unge på familie-, psykiatri- og arbejdsmarkedsområdet samt fælles kommunikationskampagne. Der lægges op til et budget på 2,5 mio. kr. i budgettet for at afvikle initiativerne over de kommende 2,5 år, hvoraf 700.000 kan finansieres af overførte midler på sundhedsområdet.

Sundhedsalliancen blev nedsat i sommeren 2019 til skabe sammenhæng i sundhedsindsatser i Randers Kommune. Alliancen har valgt at fremlægge en strategi omkring unge og tobaksforbrug, da tobak udgør den største sundhedsrisiko og da risikoadfærden er særligt udtalt i ungdomsårene. Det er i øvrigt i tråd med nationale og regionale handleplaner samt tidligere beslutninger i Randers Kommunes byråd.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at tage stilling om overførte midler på 700.000 kr. fra sundhedsområdet umiddelbart skal anvendes til igangsættelse af strategien i 2020
2. at tage stilling til om de foreslåede ekstra midler til finansiering af strategien skal indgå i budgetprocessen
3. at sagen sendes til orientering i byrådet

Beslutning

1. at, udvalget principgodkender at overførte midler på 600.000 kr. kan anvendes til igangsættelse af strategien, således at sundhedschefen bemyndiges til indenfor den økonomiske ramme at prioritere opgaverne.
2. at, drøftes under punkt 42
3. at, sagen sendes ikke til orientering i byrådet

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i 2018 en ny sundhedspolitik for 2018 til 2021. Som en del af implementeringsplanen er nedsat en sundhedsalliance bestående af fagchefer fra alle fire forvaltninger med reference til direktionen. Sundhedsalliancen skal skabe strategisk udvikling omkring sundhedstiltag på tværs af forvaltningerne og bidrage til et løft af sundheden i Randers Kommune. Bl.a. skal sundhedsalliancen udpege strategiske fokusområder, der fremlægges til politisk behandling.

Sundhedsalliancen er enige om at fremlægge en strategi for forebyggelse af rygning og andre tobaksprodukter blandt unge.

Rygning og brug af andre tobaksprodukter udgør den største risiko for sundheden. De fleste, der starter med at ryge, begynder i 14-års-alderen og jo tidligere man starter med at bruge tobak - jo større er risikoen for at udvikle afhængighed og sygdom. Ungdomsårene er en særlig sårbar periode for risikoadfærd og det er derfor en god investering at iværksætte en målrettet strategi netop her.

Strategi

Sundhedsalliancens strategi er fælles for kommunen og udarbejdet i et samarbejde med fagpersoner og ledere fra områderne psykiatri, arbejdsmarked, skole og familie, kultur og fritid, sundhed, teknik og miljø samt kommunikation.

Den tager ligeledes udgangspunkt i anbefalinger fra bl.a. sundhedsstyrelsen og indeholder initiativer indenfor fremme af røgfrie miljøer, forebyggelse af rygestart, fremme af rygestop og målrettet kampagne til unge og deres forældre. Den baserer sig på ung-til-ung-formidling, forbud mod brug af tobaksprodukter kombineret med indsatser, der gør røgfrihed attraktivt, kompetencegivende undervisning om sociale normer og flertalsmisforståelser samt særligt tilrettelagte rygestop-forløb for unge.

Strategien har 10 initiativer:

1. Røgfri/tobaksfrit miljø på ungdomsuddannelser: Der indgås partnerskaber med ungdomsuddannelserne i Randers Kommune omkring etablering af røgfrit pausemiljø og fællesskab samt tilbud om målrettede rygestopforløb og rygestopmedicin.
2. Røgfri/tobaksfri foreningsmiljø: Fremme af røgfrie miljøer i foreningerne sikres via eksisterende kommunikationsveje og der ønskes et samarbejde med et udvalg af foreninger omkring branding af tobaksfri rollemodeller blandt lokale idrætsudøvere.
3. Henstillinger til røgfrit/tobaksfrit miljø i det offentlige rum: Der ønskes at indgå samarbejde og dialog med handelstandforeningen, restaurations- og nattelivet omkring henstillinger omkring røgfrihed steder, hvor de unge færdes, for at gøre tobakken mindre synlig, attraktiv og tilgængelig. Dette planlægges i sammenhæng til initiativ 10.
4. Røgfrihed tænkes ind i byplanlægning
5. Systematisk forebyggelse i folkeskolen: Der indføres X:IT på alle skoler på sigt, der er et evidensbaseret undervisningsprogram omkring bl.a. sociale normer, gruppepres og fakta omkring tobak. Herudover er der aftaler om røgfrihed mellem elev, forældre og skole samt forældremøder.
6. Forebyggelse på 10. klassecentre: I sammenhæng med ungdomsuddannelserne laves en forebyggelses-indsats på EUD 10.
7. Systematisk fokus på samtaler om røg blandt frontmedarbejdere: Kompetenceudvikling af medarbejdere i relevante tilbud omkring forebyggelse af tobak i sammenhæng med initiativ 9.
8. Differentierede tilbud til sårbare unge i
  - Ungebasen på familieområdet i klub Hi fi/klub Even
  - Tilbuddene PTU og Daghøjskolen under Uddannelseshuset på arbejdsmarkedsområdet
  - Tilbuddene ungetilbuddet i Psykiatriens hus, Rusmiddelcentrets ungegruppe og autisme-samværstilbud for unge på socialområdet
9. Systematisk fokus på henvisning til rygestop: Kompetenceudvikling af medarbejdere omkring henvisning i bl.a. sundhedsplejen, tandplejen, ungdomsuddannelserne samt af nøglemedarbejdere i tilbud med sårbare unge.
10. Kampagne: Kommunikations- og kampagnemateriale udvikles i et tæt samarbejde med kommunikationsafdelingen og/eller alternativt et reklamebureau. Målet vil være, at de unge bliver/forbliver tobaksfri. Dette efter forbillede fra andre kommuner.

Organisering og tidsplan

Der lægges op til en 2,5-årig projektperiode fra efteråret 2020 og til og med år 2022. I perioden udvikles og søsættes ovenstående initiativer. I slutningen af projektperioden vil der være fokus på forankring af indsatserne på de enkelte forvaltningsområder, så effektive initiativer integreres i driften.

Projektledelsen varetages af sundhedsforvaltningen, men i et tæt samarbejde med de enkelte forvaltningsområder.

Bilag til sagen:

I vedlagte bilag til sagen er den fulde strategi.

Initiativer omkring bl.a. røgfrie miljøer i det offentlige rum og kommunikationskampagne er inspireret fra Aarhus og Odense Kommuner:

- se mere omkring røgfrie miljøer fra Aarhus kommune:
<https://www.aarhus.dk/demokrati/politik/dagsordner-og-referater/vis-dagsorden/v/16009/aarhus-byraad/referat/2020-04-15/?agendald=460865#11>
- se mere omkring forebyggelseskampagne fra Odense - "Kys bedre Odense":
<https://www.odense.dk/roegfritodense/uddannelser/kysbedreodense>

Økonomi

Afviklingen af strategien har en udgift på 2,5 mio. Denne udgift dækker:

- Kampagne og kommunikationsmateriale: 490.000
- Øget tildeling af gratis rygestop-medicin: 450.000
- Lønudgifter til projektmedarbejdere 1.560.000

Sundhedsområdet kan medfinansiere implementering af strategien med 700.000 fra overførte midler fra regnskab 2019, således at indsatserne i strategien kan igangsættes fra efteråret 2020. En fuld implementering af strategien fordrer yderligere bevilling på 900.000 i henholdsvis 2021 og 2022.

De 700.000 vil blive prioriteret anvendt til implementering af X-it på de første skoler, udvalgte ungdomsuddannelser og udvalgte 10.klasses centre samt udvikling af kommunikationsindsatser.

Indenfor nuværende budgetter prioriteres også medarbejdertid i de berørte forvaltninger ifm. med udvikling og fastholdelse af initiativerne.

Bilag

Strategi for røgfri generation blandt unge endelig

Punkt 41: Spørgsmål fra Pia Moldt vedr. status på overvægtsforløb for børn

29.09.00-G01-115-20

Indstilling

Sagen forelægges sundheds- idræts- og kulturudvalget.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, 29. april 2020, pkt. 23:
Taget til efterretning. Sagen sendes til orientering i byrådet.

Økonomiudvalget, 11. maj 2020, pkt. 145:

Økonomiudvalget indstiller, at der rejses en sag i SIK-udvalget med henblik på at finde finansiering af ventelisten via overførte midler fra fagudvalget.

Byrådet, 18. maj 2020, pkt. 168

Godkendt at der rejses en sag i SIK udvalget jf. økonomiudvalgets indstilling.

Beslutning

100.000 kr. af de overførte midler på sundhedsområdet anvendes til nedbringelse af ventelisten.

Sagsfremstilling

Pia Moldt, Socialdemokratiet, har i mail af 25. februar 2020 fremsendt følgende:

Jeg vil gerne have en sag på SIK udvalgets dagsorden, som besvarer følgende:

- En opdateret status på, hvor mange børn der har været gennem overvægtsforløb i vores sundhedscenter i 2019.
- En status på hvor mange børn der er i gang med forløb - meget gerne info om alder og køn hvis I har det.
- En status på hvor mange børn der er på venteliste og hvor lang tid de har været det - og gerne info om alder og køn hvis I har det.
- En prognose på hvornår evt. venteliste forventes afviklet - og supplerende, hvad det vil koste at alle familier/børn der henvender sig kan komme i forløb uden ventetid.

Forvaltningen har udarbejdet notat, som vedhæftes sagen.

Bilag

Notat vedr. overvægtsindsatsen i sundhedsplejen

Punkt 42: Budget 2021-24 på Sundheds-, idræts- og kulturudvalgets område

00.30.10-G01-1-20

Resume

Budgetproceduren for budget 2021-2024 giver fagudvalgene mulighed for at drøfte forslag til budgettet, som udvalget ønsker fremsendt til de kommende budgetdrøftelser, finansiering heraf samt budgetmålene for udvalgets område.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget drøfter evt. ønsker, der skal fremsendes til budgetdrøftelserne for 2021-24, finansiering heraf samt budgetmål.

Beslutning

Drøftet og videresendes til budgetdrøftelserne.

Sagsfremstilling

På byrådsmødet den 26. april 2020 blev proceduren for budgetlægningen 2021-24 godkendt og af denne fremgår også udvalgenes rolle

På fagudvalgsmøderne i maj skal fagudvalgene (i lighed med tidligere år) drøfte ønsker til budgetlægningen, og i tilfælde af ubalance på et givent område foreslås, at udvalget drøfter tiltag til sikring af budgetbalance.

I budgetproceduren angives følgende punkter, udvalgene skal drøfte.

Forvaltningen har under hvert punkt angivet evt. bemærkninger i forhold til udvalget:

1. Eventuelle ønsker: Hvis det enkelte fagudvalg har forslag til udvidelser, som udvalget ønsker skal indgå i de politiske forhandlinger om budget 2021-24, så kan disse fremsendes sammen med fagforvaltningens bidrag til basisbudgettet.

Forvaltningen oplyser at følgende tidligere eller på dette møde er drøftet

- a. Vederlagsfri fysioterapi, se også punkt 4 herunder
- b. Røg, jf. anden sag på mødets dagsorden.
- c. Museum Østjylland, jf. anden sag på mødets dagsorden

2. Bevillinger der udløber: Stillingtagen til, hvad fagudvalget foreslår der skal ske med bevillinger der udløber i budgetperioden 2021-2024. Oversigt over bevillinger der udløber på fagudvalgets område fremsendes sammen med fagforvaltningens bidrag til basisbudgettet.

Som bilag til dette punkt er vedhæftet følgende notater om bevillinger der udløber med udgangen af 2021

- a. Familieiværksætterne/Prep
- b. Psykologindsats i forhold til unge

Endvidere meddelte Statens kunsthøjesteret i brev af 29. april at Turbinen/Værket fik afslag på ansøgning om Turbinen som fortsat regionalt spillested, hvilket betyder et mistet statstilskud på 1,5 mio.kr.

Musik- og teaterchef Mikael Rørsted vil på mødet orientere om konsekvenser mv. heraf.

3. Forslag til finansiering: Eventuelle ønsker til udvidelser bør som udgangspunkt ledsages af forslag til finansiering indenfor eget udvalgsområde. Det samme gælder bevillinger der udløber, men ønskes forlænget. Disse kan fremsendes sammen med ønskerne til udvidelser.

Dette punkt drøftes af udvalget i relation til ovenstående

4. Behov for tiltag til at sikre økonomisk balance: Såfremt der på udvalgets område er fagområder/delområder i økonomisk ubalance drøftes tiltag til sikring af budgetbalance.

Der er på udvalgets område en ubalance vedr. vederlagsfri fysioterapi i størrelsesordenen 5 mio. kr.

5. Budgetmål på eget område: Drøftelse af behovet for en eventuel revurdering af udvalgets budgetmål.

Budgetmålene for budgetperioden 2020-23 er vedhæftet og udvalget bedes drøfte, om der ønskes nye budgetmål eller om målene videreføres uændret i den kommende budgetperiode.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af de ønsker mv., vil blive nærmere beskrevet i forbindelse med den videre budgetlægning.

Videre proces

På baggrund af udvalgets drøftelser fremsendes ønsker mv. til den videre budgetproces

Bilag

Psykologhjælp til 20-25 årige - status april 2020

FIV, PREP

Budgetmaal 2020 - Sundhed

Budgetmaal 2020 - Kultur og fritid

turbinen-præsentation_til-videreformidling_udvalgsmøde_20maj2020

Punkt 43: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2020 på sundheds- idræts- og kulturudvalgets område

00.30.00-S00-19-19

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2020. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på drift og anlæg. Resultatet af udvalgets budgetopfølgning indgår i den budgetopfølgning af kommunens samlede økonomi, som bliver forelagt byrådet det 15. juni 2020.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at budgetopfølgningen godkendes og fremsendes til Byrådets behandling.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har på baggrund af forbruget pr. 31. marts 2020 udarbejdet et skøn for regnskabsresultatet for 2020 på Sundheds-, idræts- og kulturudvalgets område.

Drift, servicerammen

På udvalgets driftskonti forventes et samlet underskud ved udgangen af året på i alt ca. 15,6 mio. kr.

Heraf vedrører 5 mio. kr. den vederlagsfri fysioterapi, der ikke er blevet reguleret til de seneste års stigende udgifter; merudgiften forventes at kunne finansieres af overskydende midler fra den aktivitetsbestemte medfinansiering.

Underskuddet på de øvrige konti på ca. 10,6 mio. kr. finansieres primært af overførte midler fra 2019, som i alt var på 13,4 mio. kr., men der er stor forskel på de enkelte aftaleenheder - i forbindelse med Corona-krisen forventer Værket et underskud på ca. 1,5 mio. kr. på trods af den indgåede kompensationsordning.

I Byrådsmødet den 4. marts 2019 blev det godkendt at tilskud til forsamlingshuse på 200.000 kr. overføres fra Sundheds-, idræts- og kulturudvalgets budget til Landdistriktsudvalget; dette blev dog ikke indarbejdet ved budgettet for 2020-23, hvorfor det indstilles at ske i denne budgetopfølgning.

Der henvises i øvrigt til det vedhæftede notat.

Drift, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet

Regionerne har indført et nyt afregningssystem vedr. afregning og kommunal medfinansiering. Omlægningen har medført nogle udfordringer, som har betydning for afregning af den aktivitetsbestemte medfinansiering, hvorfor afregningen er fastlåst.

Som følge af tidsforskydninger mv. forventes et overskud i 2020 på omkring 5 mio. kr., som forventes at kunne dække underskuddet vedr. den vederlagsfri fysioterapi.

Anlæg

De fleste anlægsprojekter med afsatte midler til i 2020, incl. overførsler fra 2019 forventes afsluttet i løbet af året, dog forventes der enkelte mindre overførsler, primært vedr. projekt Kraftcenter Korshøj, der først forventes påbegyndt i efteråret 2020.

Økonomi

Økonomien fremgår af ovenstående og det vedhæftede notat.

Bilag

SIK - Budgetopfølgning pr. 31. marts 2020 – Sundhed, idræt og kulturudvalget.

Punkt 44: Anlægsregnskab – Ombygning af Vorup skoles idrætshal

00.32.04-P19-1-20

Resume

Der aflægges anlægsregnskab for ombygning af Vorup skoles idrætshal.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds, kultur- og idrætsudvalget og økonomiudvalget

1. at anlægsregnskabet godkendes

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog hhv. d. 27. marts 2017 og d. 6. november 2017 en samlet anlægsbevilling på 4,5 mio. kr. til ombygning af Vorup skoles idrætshal.

Ombygningen skete som følge af lukningen af Vorup skole og ønsket om at skabe et lokalt forankret kultur og borgerhus i Vorup.

Bygningen er i dag omdøbt til Voruphuset og der er lavet en brugsretsftale med foreningen Voruphusets Venner, som både driver huset og skaber aktiviteter i bygningen. Randers Kommunes Ejendomsservice står for vedligehold og rengøring af visse arealer og selve gymnastiksalen udlånes fortsat til foreningen via kultur- og fritidssekretariatet.

Voruphuset blev indviet og taget i brug i efteråret 2018.

Økonomi

Sag: Ombygning Voruphuset
Byggeregnskab år 2017

Emne: SAMMENSTILLING

Bevilling kr.: **4.702.025,00**

Benævnelse:	Forbrugt beløb	Budgetbeløb
Hovedentreprise	3.879.300,00	3.879.300,00
Bygherreleverancer	507.813,20	365.000,00
Pulje til renovering af omklædningsrum	0,00	202.025,00
Uforudsete udgifter	628.929,08	602.000,00
Ingeniørhonorar	199.200,00	180.000,00
Tilslutningsafgift el, vand & kloak	80.109,22	71.900,00
Byggetilladelse	7.473,00	8.900,00
Fradrag fra energiprojekt	-607.100,00	-607.100,00
Samlet udgift:	4.695.724,50	
Over/underbudget kr.:	6.300,50	

Punkt 45: Konsekvenser for kultur- og fritidslivet som følge af Corona-krisen

20.00.00-A00-1-20

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at sagen drøftes

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Byrådet har i enighed lavet en politisk aftale ”Sammen om vores by og vores lokalsamfund” som angiver en række initiativer i forbindelse med COVID-19.

I byrådets aftale ”Sammen om vores by og vores lokalsamfund” bliver der angivet en række initiativer i forbindelse med COVID-19, herunder et afsnit vedrørende initiativer målrettet kultur- og foreningslivet:

Initiativer målrettet kultur- og foreningslivet

Regeringen har sammen med størstedelen af Folketingets øvrige partier den 31. marts indgået en aftale om akut, midlertidig hjælpeordning målrettet folkeoplysning og folkehøjskoler ifm. COVID-19.

Aftalen indebærer oprettelse af en midlertidig hjælpeordning målrettet blandt andet aftenskolerne. Ordningen skal kompensere for indtil 90 pct. af den tabte deltagerbetaling under nedlukning af aktivitet i forbindelse med foranstaltninger til forhindring af COVID-19-smitte.

Foruden den ovenstående pulje vil kulturministeren udstede bekendtgørelser der har til formål at opfordre og give kommunerne klar hjemmel til at fortsætte de kommunale tilskud til aktivitet, lokaler mv. for såvel den folkeoplysende voksenundervisning som de frivillige folkeoplysende foreninger. Bekendtgørelsen giver endvidere kommunerne mulighed for at fravige alle fastsatte regler om tilskudsforudsætninger.

Aftaleparterne er enige om, at udnytte hjemlen og videreføre de hidtil forudsatte tilskud på folkeoplysningsområdet.

Samtidigt er aftaleparterne opmærksomme på, at de hidtidigt besluttede statslige støtteordninger ikke omfatter de konsekvenser coronakrisen har for en lang række kulturinstitutioner i form af svigtende entreindtægter og udgifter til aflysning af arrangementer.

Aftaleparterne er dog vidende om, at der arbejdes intenst på at løfte dette spørgsmål landspolitisk og er indstillet på at drøfte eventuelle yderligere initiativer såfremt der viser sig mulighed herfor.

I den udstrækning at udgifterne og de manglende indtægter vedrører kommunale kulturinstitutioner anmodes forvaltningen om at opføre disse med henblik på fremsendelse til KL, således at disse kan indgå i de kommende økonomiforhandlinger med regeringen, hvor kommunernes kompensation for coronakrisen skal drøftes.

Med afsæt i ovenstående anmodes Sundheds-, Idræts- og kulturudvalget om, at udarbejde et forslag til, hvorledes der på udvalgets område - og indenfor områdets nuværende budgetmæssige rammer - kan iværksættes tiltag, der kan understøtte kultur-, fritids- og foreningslivet bedst muligt i lyset af coronakrisen. Forslaget fremsendes til politisk behandling i byrådet snarest muligt.

Forvaltningen vil på mødet fremlægge en opdateret status samt fremsætte forslag til videredrøftelse/fremsendelse til Byrådet.

Punkt 46: Forslag til nye driftsaftaler for kunstgræsbaner

04.00.00-P21-1-20

Resume

Forvaltningen har på baggrund af sundheds-, idræts- og kulturudvalgets beslutninger på mødet den 7. maj 2019, udarbejdet et forslag til nye driftsaftaler for alle kunstgræsklubber i Randers Kommune. Forslaget er lavet i samarbejde med alle kunstgræsfonde og SIKR.

Driftsaftalerne er standardiseret, så alle fonde har den samme driftsaftale, med undtagelse af punkt 9 i hver aftale, som er specifik for den enkelte kunstgræsbane.

De nye driftsaftaler sikrer, at der er lavet retningslinjer for udskiftning af kunstgræstæpperne. At kunstgræsbanernes påvirkning på miljøet reduceres. At klubber uden kunstgræsbaner har adgang til en større andel af timer i primetime. At fonden overtager ejerskabet af kunstgræsbanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundhed-, idræts- og kulturudvalget,

1. At udvalget godkender de reviderede driftsaftaler.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har på baggrund af sundheds-, idræts- og kulturudvalgets beslutninger på mødet den 7. maj 2019, udarbejdet et forslag til nye driftsaftaler for kunstgræsbanerne i Randers Kommune.

Forvaltningen har i samarbejde med SIKR, Vorup FB fond, Støtteforeningen for Hornbæk kunstgræs, Foreningen kunstgræs Østbyen, Randers Sportsklub Freja og Helsted Fremad IF gennemarbejdet en ny standardisering af driftsaftalerne for kunstgræs.

De nye driftsaftaler sikrer, at fondene har ens aftaler, med undtagelse af punkt 9 i aftalen, som er et specifikt punkt for den enkelte bane. I punkt 9 uddybes nogle af de forskelle der er ved banerne. Et eksempel på dette er kunstgræsbanen i Ulvehøj, som modtager 50 % mere til drift og hensættelse, grundet deres større bane. Fremtidige baner vil indgå i aftalens punkt 1-8 og 10-12, men vil have mulighed for at forhandle nogle specifikke tiltag i punkt 9.

Driftsaftalerne sikrer, at kunstgræsbanernes påvirkning på miljøet reduceres. At der er lavet retningslinjer for udskiftning af kunstgræsbanetæppe, samt bortskaffelse af det gamle kunstgræsbanetæppe. At tilgængeligheden for klubber uden kunstgræs forbedres. At kunstgræsklubbernes timefordeling ensartes og samlet set forbedres.

Der er endnu ikke lavet en driftsaftale med bane 6 på Viborgvej og kunstgræsbanen i Helsted. Dette skyldes bl.a. at Randers Kommune i dag har driften af de to baner. Begge klubber har deltaget i arbejdet om at udforme den ny fælles driftsaftale, og det er planen, at begge baner på sigt skal indgå i aftalen.

Væsentlige ændringer i de nye driftsaftaler:

- 1) Aftalerne bliver ens for alle klubber, med undtagelse af punkt 9.
- 2) Fonden overtager ejerskabet af kunstgræsbanen.
- 3) Der er udspecificeret en plan for udskiftning af kunstgræsbanetæppet, som er indskrevet i aftalen. Flere af kunstgræsbanerne skal skifte græstæppe indenfor de næste 5 år, det er derfor afgørende, at både Fonden og Randers Kommune kender sin rolle i processen.

- 4) Vinterperiode er fra 15. november til 31. marts, hvilket gør det muligt for klubber uden en kunstgræsbane at leje banerne to uger tidligere end før.
- 5) Randers Kommune disponerer over 20 timer om ugen på hver kunstgræsbane til udlejning til andre klubber. 10 af timerne skal placeres i primetime (man-tors 17.00-21.00 og lør-søn 10.00-17.00). På baggrund af data fra sæsonen 2019/2020 ved vi, at 88 % af de timer klubber lejer kunstgræs, er i primetime perioden. Grundet de nye aftaler sikres, at der er flere primetime timer til kunstgræsklubber. Samtidig sikres det, at kunstgræsklubberne får flere timer til rådighed, da dette har været et stort ønske for kunstgræsklubberne. I det der i dag er 6 kunstgræsbaner og en 7. på vej, er der timer nok til de klubber, som ikke har kunstgræs.
- 6) Kommunale folkeskoler kan benytte kunstgræsbaner gratis 6 timer om ugen.
- 7) Fonden skal føre logbog.
- 8) Fonden forpligter sig til at overholde Miljøstyrelsens til enhver tid gældende retningslinjer omkring kunstgræs.
- 9) Fonden påtager sig ansvaret for at mindske spredning af gummigranulat.
- 10) Fonden kan opsige aftalen med 1 års varsel.
- 11) Randers Kommune kan opsige aftalen med 3 års varsel jf. aftalens punkt 10.2.
- 12) Driftsaftalen kan ophæves ved enhver form for væsentlig misligholdelse af aftalen.
- 13) Driftsaftalen kan til enhver tid tages op til genforhandling af parterne, såfremt der måtte være væsentligt ændrede forudsætninger i forhold til aftalens indhold og formål.
- 14) Kunstgræsbanerne dækkes af Randers Kommunes løssøreforsikring i forhold til dækning af brandskader. Selvriskoen på 100.000 kr. dækkes af Fondens hensættelses midler det kommende år.
- 15) Fonden er forpligtet til at sikre, at de medarbejdere, frivillige mv., som forestår driften af kunstgræsbanen, er forsikret.

Såfremt udvalget godkender det nye forslag til driftsaftaler, træder aftalerne i kraft fra 1. juli 2020, og erstatter alle tidligere driftsaftaler mellem Randers Kommune og Fonden.

Økonomi

Ingen

Bilag

Driftsaftale - Hornbæk

Driftsaftale - Ulvehøj

Driftsaftale - Randers Stadion (bane 5)

Driftsaftale - Dronningborg

Notat - principper for drift og anlæg af foreningsdrevne kunstgræsbaner

Punkt 47: Udvikling af Udbyhøjhavn

08.03.00-P00-1-20

Resume

Udbyhøj Havn og området omkring har igennem de seneste år haft en positiv udvikling. Denne udvikling ønsker Kultur- og fritidsforvaltningen sammen med Erhverv og Bosætning at understøtte ved aktivt at undersøge udviklingsmulighederne for Udbyhøj Havn. Det ønskes at udarbejde en helhedsplan for Udbyhøj Havn med inddragelse af interessenter, forvaltninger og lokale ildsjæle.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at kultur- og fritidsforvaltningen sammen med Erhverv og bosætning aktivt undersøger udviklingsmulighederne for Udbyhøj Havn.
2. at sagen sendes til orientering i Landdistriktsudvalget

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Forvaltningen er løbende i dialog med borgere, foreninger og andre aktører om bedre udnyttelse af vores fælles arealer. Dette gælder også for Udbyhøj Lystbådehavn og området omkring.

Området har gennemgået en større udvikling de seneste år og fremstår i dag som et attraktivt sted for både sejlere, lystfiskere, fugleinteresserede, friluftsmennesker og andre, som ønsker at nyde naturen ved udmundingen af Randers Fjord - ovenikøbet ved Danmarks reneste badevand i 2019 (Friluftsrådet). Udbyhøj Havn er desuden en helt central lokalitet i Naturpark Randers Fjord.

Eksempler på den positive udvikling er:

- Udlejningen af bådpladser er steget de sidste 3 år med ca. 20% om året.
- Havnens spisested, tidligere Kabyssen nu Havfruen, er netop blevet tilført nye kræfter, som allerede inden åbning ser ud til at ville højne standarden.
- Kajakaktiviteten er steget og der er nu ved at blive bygget nye og større faciliteter til opbevaring i form af et nyt kajakhus, som netop er ved at blive færdigbygget.
- Overnatning i det fri kan ske i shelters - både de flydende i havnen eller på land i nærområdet.
- Der er kommet en sauna på havnen.
- Grejbasen (et hus med alverdens naturskole grej), legepladsen, madpakkerummet, den store boldbane, stranden og meget andet, trækker mange institutioner og andre "ikke sejlere" til havnen. I sommerhalvåret er der hver dag en eller flere busser fra skoler og børnehaver på besøg.
- Havnens fine forhold for kørestolsbrugere giver også dagligt besøg fra forskellige bosteder.
- Det nystartede event- og outdoor firma, Hav og Fjord, har base på Udbyhøj Havn
- I løbet af 2020 forventes 'Kanonbåden' bygget. Kanonbåden er en mobil formidlingsplatform i Naturpark Randers Fjord, som får basehavn i Udbyhøj.

Randers Kommune søgte i 2018 om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen ved Udbyhøjhavn. Denne ophævelse blev godkendt af miljøministeren i december 2019. Hermed er udviklingsmulighederne på havnearealet væsentligt forbedrede.

Derudover kan det nævnes, at havnen har fået henvendelse fra Sunshineliving, som er interesseret i at placere 5 husbåde på havnen til en værdi af 1.9 mio pr stk. Dette tolkes som et tegn på at området opfattes som attraktivt og investeringsværdigt.

På baggrund af ovenstående ønsker Kultur- og fritidsforvaltningen sammen med Erhverv og bosætning aktivt at undersøge udviklingsmulighederne for området f.eks. via borgermøder med lokale borgere.

Arbejdet vil bygge videre på den eksisterende udviklingsplan for Sødring og Udbyhøj (2014) og naturparkplanen for Naturpark Randers Fjord.

Økonomi

Ingen.

Punkt 48: Kulturvitaminer - status på forløb

29.00.00-G01-29-20

Resume

Kulturområdet, arbejdsmarkedsområdet og sundhedsområdet har i 2019 gennemført et projekt - kulturvitaminer- rettet mod veteraner samt borgere uden for arbejdsmarkedet med mild angst, stress, depression. Formålet er at øge trivslen hos en gruppe udsatte borgere samt udvikle målgruppens syn på sundhedsfremme. På grund af de gode evalueringer af projekt er det foreløbig videreført i 2020. Sagen forelægges udvalget til orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til beskæftigelsesudvalget og sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Hvad betyder kultur for helbred, trivsel og livskvalitet, og hvordan kan kulturen gavne udsatte borgere? Det er spørgsmål, som kulturområdet, arbejdsmarkedsområdet og sundhedsområdet i Randers Kommune i fællesskab har ønsket at undersøge nærmere. Med inspiration fra forsøg med Kultur På Recept, der afvikles i Aalborg, Silkeborg, Nyborg og Vordingborg fra 2017 til udgangen af 2019 (satspuljemidler), er der i et samarbejde mellem de nævnte områder udviklet et tilbud, Kulturvitaminer i Randers Kommune. Kulturvitaminer i Randers Kommune er bygget op omkring en række kulturoplevelser, hvor oplevelserne, netværket og det konstruktive fællesskab omkring dem er en trædesten for personlig udvikling for målgruppen.

Formålet med Kulturvitaminer i Randers Kommune er at bidrage til at øge trivslen hos en gruppe af udsatte borgere, samt udvikle målgruppens syn på sundhedsfremme.

Konkret er målene:

- At udvikle en model for, hvordan kulturelle aktiviteter kan bidrage til at øge udsatte borgeres selvoplevede helbred, trivsel og livskvalitet.
- At øge deltagernes trivsel efter deltagelse i Kulturvitaminer.
- At kortlægge om tilgangen i Kulturvitaminer kan anvendes i kommunens fremtidige tilbud vedr. fremme af mental sundhed.
- At inkludere flere udsatte borgere i kommunens kultur- og foreningsliv.
- At udvikle og fremme konstruktive fællesskaber, der løfter individet.
- At bidrage til at udsatte borgere kan finde en individuel kreativ vej/metode til i højere grad at mestre psykiske udfordringer

Målgruppen for Kulturvitaminer er veteraner og borgere med sygemelding pga. psykisk sårbarhed, let til moderat depression, angst eller stress. Borgerne visiteres af Jobcenteret til forløbet.

Et forløb er 8 uger med 10-12 deltagere på hvert forløb. Deltagerne mødes i forløbet to gange om ugen - tre timer per gang.

Oversigt over indhold af forløbene i 2019 fremgår af følgende tabel:

Tabel 1	Oversigt over indhold af Kulturvitaminer 2019	
Uge	Tirsdage 3 timer	Torsdage 3 timer

1	Intro v./ Randers FC	Naturen kalder v./ Randers Naturcenter
2	Syng – også uden en tone i livet v./ Musikskolen	Historie med perspektiv v./Museum Østjylland –Stadsarkiv
3	Syng – også uden en tone i livet v./ Musikskolen og Kammerorkesteret	Kunst der forløser v./Randers Kunstmuseum
4	Syng – også uden en tone i livet v./Musikskolen	Fortælle- og læselest v./Randers Bibliotek
5	Syng – også uden en tone i livet v./ Musikskolen	Fortælle- og læselest v./Randers Bibliotek
6	Fortællelest v./Randers Bibliotek	Genbrugsguld v./Finderiet
7	Syng – også uden en tone i livet v./ Musikskolen	Teater der tryllebinder v./ Egnsteatret
8	Teater der tryllebinder v./ Egnsteatret	Afslutning v./ Randers FC

Forløbene ledes af en koordinator og er tilrettelagt således, at deltagerne selv er aktivt udøvende med sang, musik eller i værksteder.

I 2019 blev der på forsøgsbasis gennemført 2 forløb. 20 borgere blev visiteret til forløbet, heraf 17 kvinder. 18 borgere gennemførte. Gennemsnitsalderen var 46 år. Borgernes trivsel og velbefindende, målt med WHO5 trivselsindeks, forbedredes væsentligt under forløbet (en signifikant forskel på 12 point i forhold til startscore). Samlet set er der sket en lille forbedring i deltagerens oplevelse af helbred generelt. Deltagerens udsagn om forløbet vidner om stor deltagertilfredshed.

På baggrund af de gode evalueringer af forløbet blev det besluttet at gennemføre yderligere et hold til foråret 2020. I februar 2020 blev der derfor etableret et hold med 12 tilmeldte, hvoraf 8 deltagere kom godt i gang med forløbet. Imidlertid er holdaktiviteterne sat på stand-by på grund af Covid-19-epidemien. Der foreligger derfor p.t. ikke nye resultater fra Kulturvitaminer.

Økonomi

Kulturvitaminer er finansieret indenfor gældende rammer ved at: Arbejdsmarked bidrager med koordinator. Sundhed bidrager med evaluering. Sundhed og Kultur bidrager med 15.000 kr. hver.

Bilag

Kulturvitaminer evaluering 2019

Punkt 49: Status vedr. tandsundhed i Randers Kommune

29.15.00-G01-1-20

Resume

I sagen gives en kort status for børn og unges tandsundhed i Randers Kommune fra 2007-2019, ligesom der gives en status for udviklingen på landsplan.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Hvert år indberetter den kommunale tandpleje tal til sundhedsstyrelsen, som nøje følger udviklingen i børn og unges tandsundhedsforhold via indberetningerne. Der indberettes årligt tandsundhedsforhold for de børn, der i kalenderåret fylder henholdsvis 5, 7, 12 og 15 år. Tallene hedder SCOR-tal, fordi de indberettes til Sundhedsstyrelsens centrale Odontologiske Register (SCOR). Tallet angiver den gennemsnitlige sygdomsbelastning (antal syge tandflader).

Scor-tal for årene 2007 - 2019 i Randers Kommune:

For de 5 og 7-årige anvendes definitionen defs. som står for gennemsnitlig antal cariesangreb/fyldninger/mistede tænder i mælketænder.

For de 12 og 15-årige er anført DMFS, som Cariesangreb/fyldninger/mistede tænder i blivende tænder.

I 2011 var indberetningsprocenten 81%. I 2012 er dette tal faldet til 78% som følge af at indkaldeintervallet er over 12 måneder. Indkaldeintervallet i Randers Kommune er i dag mellem 16 og 18 måneder og indberetningsprocenten i 2019 er 76 %. Fra 2018 er den kommunale tandpleje begyndt at indberette de 3-årige for at kunne følge den tidlige indsats for de mindste børn, som er en del af den kommunale tandplejes aftalemål for 2018-2021.

Randers Kommunes SCOR-tal fra 2007 til 2019

	3 årige	5 årige	7 årige	12 årige	15 årige
2007	0,31			0,93	2,12
2008	0,22	0,84	2,74	0,82	2,01
2009	0,32	0,78	2,70	0,83	2,20
2010		0,73	2,25	0,80	2,27
2011		0,88	1,97	0,81	2,02
2012		0,75	2,40	1,03	1,86
2013		0,62	1,97	0,83	1,65
2014		0,61	1,63	0,71	1,50
2015		0,74	1,68	0,55	1,74
2016		0,84	1,76	0,62	1,48
2017		0,73	1,82	0,67	1,38
2018	0,18	0,81	2,06	0,55	1,30
2019	0,15	0,85	1,93	0,45	1,46

Gennemsnitlige scor-tal for årene 2007-2019 for alle kommuner:

Hvert år indberettes ca. 50.000 børn for hver årgang til Sundhedsstyrelsen, hvilket svarer til ca. 75% af alle børn. Dette resulterer i gennemsnitlige SCOR- tal for alle kommuner.

	3 årige	5 årige	7 årige	12 årige	15 årige
--	---------	---------	---------	----------	----------

2007	0,19	1,15	2,84	0,96	2,49
2008	0,19	0,99	2,68	0,93	2,31
2009	0,19	0,88	2,45	0,90	2,34
2010	-	0,85	2,25	0,89	2,14
2011	-	0,83	2,04	0,84	2,02
2012		0,81	1,94	0,79	1,92
2013		0,71	1,82	0,74	1,76
2014		0,70	1,80	0,71	1,66
2015		0,75	1,72	0,59	1,53
2016		0,8	1,8	0,6	1,4
2017		0,8	1,75	0,65	1,35
2018	0,18	0,87	1,75	0,53	1,16
2019	0,15	0,88	1,80	0,44	1,12

SCOR-tal i 6-by regi.

	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Andel af 5-årige med caries belastning (defs.)	0,7	1,1	0,7	0,9	0,8	0,9
Andel af 15 årige med caries belastning (DMFS).	0,9	1,1	0,9	1,3	1,4	1,0
Andel af 15 årige, som har flest huller i % - over 6 angrebne flader.	3,8	4,7	3,0	4,7	5,7	3,1
Andel af 15-årige, som aldrig har haft huller i tænderne.	72	69	71	62	62	69

Andel af 5-årige i Randers Kommune, som har caries belastning ligger på niveau med "6-byerne" og under landsgennemsnittet for alle kommuner på 0,88. I forhold til andelen af 15-årige med caries belastning er det højest i 6-by regi. Andelen af 15-årige med flest huller (6 angrebne flader) er højest.

I forhold til andelen af 15-årige, som aldrig har haft huller i tænderne, har Randers Kommune tidligere ligget lidt i bund, men har flyttet sig fra 48 % i 2010 til 62% i 2019.

I eksempelvis Aarhus og Ålborg har de en bevidst strategi for, at alle børn og unge i de indberetningspligtige årgange skal indkaldes, bl.a. med henblik på at få en valid indberetningen og selvfølgelig for at få alle børn og unge med sunde tænder med i indberetning.

I Randers har vi et bevidst valg med at have gennemført behovstandpleje uanset krav om statistik.

Generelle kommentarer til udviklingen.

Vi får resultater for de indberetningspligtige årgange 5 - 7 - 12 og 15 årige. Fra 2018 har vi også indberettet de 3 årige for at kunne følge vores tidlige indsats i forhold til vore aftalemål. På grund af de lange indkaldeintervaller - lige nu mellem 16 og 18 måneder - er vores indberetningsprocent relativt lav: 76 %. Dette har også indflydelse på resultatet, idet de børn og unge med sunde tænder, som indkaldes med længst interval, er dem med sunde tænder. Forventningen er, at resultatet for Randers Kommune kan være en anelse bedre, hvis alle børn og unge talte med i indberetningen.

Der er et opmærksomhedspunkt omkring de 5-årige som har en stigning i cariesmængde. Forventningen er, at det skal falde grundet initiativet med den tidlige indsats med tidlig kontakt til forældre og barn - allerede når barnet er 8 måneder. Dette afprøves som et forsøg i Team Vest, som omfatter Langå, Fårup, Bjerregrav, Stevnstrup og Vestervang skoledistrikter og evalueres efter et år. Herefter er det hensigten, at det skal udbredes til resten af den kommunale tandpleje.

Tandplejen er også en del af mini-FIV for særligt udsatte familier.

Tandplejen afdækker mulighed for at deltage i FIV ved hjælp af klinikassistenter.

Hvis man ser på de cariesfrie 15 årige ligger den kommunale tandpleje i Randers Kommune under landsgennemsnittet som er 65 %

Tandplejens mål - herunder aftalemål/budgetmål er, at man skal følge landsgennemsnittet og nå 65% i 2022.

Økonomi

Der er ingen budgetmæssige konsekvenser.

Punkt 50: Borgerrådgiverens beretning 2019

00.07.00-A00-2-20

Resume

Borgerrådgiveren har udarbejdet sin beretning for 2019. Beretningen indeholder en beskrivelse af antallet samt fordelingen af henvendelser til Borgerrådgiveren. Beretningen indeholder desuden en beskrivelse af de generelle problemstillinger, der påpeges i disse henvendelser samt uddybende beskrivelse inden for de områder og afdelinger, hvor der har været flest henvendelser, eller hvor henvendelserne har haft en sådan karakter, at de efter Borgerrådgiverens opfattelse bør nævnes i årsberetningen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via fagudvalgene og økonomiudvalget,

1. at beretningen tages til efterretning.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Borgerrådgiveren har udarbejdet sin beretning for 2019. Beretningen vedrører perioden 1. januar 2019 til 31. december 2019, hvor der har været 482 henvendelser til Borgerrådgiveren. Til sammenligning var der 430 henvendelser i 2018 og 522 henvendelser i 2017.

Der opleves med andre ord en stigning i antallet af henvendelser på ca. 12 pct. set i forhold til antallet af henvendelser i 2018.

Overvægten af henvendelser vedrører områderne Social og Arbejdsmarked med 268 henvendelser og Børn og Skole med 77 registrerede henvendelser.

Borgerrådgiveren har for 60 af de 482 henvendelser anmodet forvaltningen om at forholde sig til og besvare borgerens henvendelse. I yderligere 25 tilfælde har Borgerrådgiveren anmodet forvaltningen om at tage direkte kontakt til borgeren, for derigennem at få løst borgerens problem - det såkaldte udvidede dialogprincip. Endelig har Borgerrådgiveren i 21 tilfælde hjulpet borgere med enten at få indsendt deres ansøgning, bemærkninger til en partshøring eller bemærkninger i forbindelse med, at de ønsker at klage over en afgørelse.

Borgerrådgiveren har besvaret 354 af henvendelserne, uden at den omhandlende afdeling har været involveret i besvarelsen, hvilket svarer til omtrent 73 pct. af henvendelserne.

Selvom den enkelte afdeling ikke direkte er involveret i besvarelsen, så bruger Borgerrådgiveren erfaringerne fra disse henvendelser til at forbedre sagsbehandlingen og servicen i Randers Kommune, ved at være i løbende dialog med forvaltningen.

En stor andel af utilfredsheden blandt borgerne i 2019 skyldes langsommelig sagsbehandling, manglende afgørelse og manglende svar på henvendelse, der tilsammen udgør omtrent 45 % af de henvendelser, hvor Borgerrådgiveren fandt det nødvendigt at involvere forvaltningen i forhold til at få besvaret borgerens henvendelse.

Sidste år roste Borgerrådgiveren forvaltningen for at andelen af borgere, som er utilfredse med langsommelig sagsbehandling i deres sag, stort set var forsvundet. Men i forhold til 2019 kan Borgerrådgiveren konstatere, at dette klagetema igen udgør en større andel af borgerens utilfredshed.

Borgerrådgiveren vil derfor gerne opfordre forvaltningen til fortsat at have fokus på klagetemaerne "manglende afgørelse", "langsommelig sagsbehandling" og "manglende svar" på henvendelse fra borgerne.

Med udgangspunkt i ovenstående klagetemaer opfordrer Borgerrådgiveren forvaltningen til at forbedre dialogen og inddragelsen af borgerne i forbindelse med sagsbehandlingen, således at borgerne får en

forståelse for sagsforløbet og sagsbehandlingstiden i deres sag. Ydermere vil Borgerrådgiveren gerne gentage sin opfordring til forvaltningen om at have fokus på at få besvaret og som minimum at kvittere for borgernes henvendelser, således borgerne er klar over, at deres henvendelse er modtaget og bliver behandlet af kommunen

Derudover bør forvaltningen i de vanskelige og mere komplicerede sagsforløb have et så tilstrækkeligt overblik over sagen, at man er i stand til give borgeren en orientering om, hvornår de kan forvente en afgørelse i deres sag. Såfremt en afdeling så konstaterer, at tidligere orienteringer om sagsforløbet ikke længere kan følges, bør man, af egen drift, orientere borgeren om forandringerne i sagsforløbet.

Af beretningen der er vedhæftet som bilag, fremgår hvilke temaer, som har været den primære årsag til borgernes utilfredshed på de enkelte fagområder.

Sagen fremsendes byrådet via fagudvalgene og økonomiudvalget.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Borgerrådgiverens Beretning 2019.

Punkt 51: Punkter til næste møde

00.22.04-P35-10-18

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Med forbehold for ændringer:

- Aftalemøde med Værket
- Aftalemøde med sundhedsplejen
- Strategiudkast Randers Teater 2021-2024
- Værkets årsregnskab og beretning
- Havndal Sundhedscenter
- Tjek Dit Helbred - status rapport
- Brugerundersøgelse på spæd og småbørnsområdet
- Vægtrapport sundhedsplejen
- Søvn
- Turbinen Årsregnskab og beretning
- Randers Kunstmuseums årsregnskab og beretning
- Korshøj
- Albæk